

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย



การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ในปีการศึกษา 2537 โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 392 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 222 โรงเรียน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมั่น 95% และมีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (อุทุมพร จามรมาน, 2532)

2. ในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ แบ่งโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และสุ่มโรงเรียนตามสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละขนาด โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	ขนาดของโรงเรียน							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	N	n	N	n	N	n	N	n
เมือง	40	23	27	15	7	4	74	42
โพนทะเล	28	16	20	11	13	7	61	34
บางมูลนาก	40	23	16	9	4	2	60	34
สามง่าม	31	17	24	14	2	1	57	32
ตะพานหิน	20	11	16	9	4	3	40	23
โพธิ์ประทับช้าง	23	13	16	9	3	2	42	24
วังทรายพูน	18	10	5	3	2	1	25	14
ทับคล้อ	19	11	8	5	6	3	33	19
รวม	219	124	132	75	41	23	392	222

3. ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ขนาด ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 222 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กและขนาดกลาง โรงเรียนละ 3 คน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 1 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำนวน 1 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 1 คน รวม 597 คน ส่วนครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนละ 6 คน คือระดับชั้นละ 1 คน จำนวน 138 คน รวมครูผู้สอนทั้งสิ้น 735 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและตำแหน่ง

สำนักงานการ ประถมศึกษา อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	กลุ่มตัวอย่าง (จำนวนโรงเรียน)	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	กลุ่มตัวอย่าง (จำนวนโรงเรียน)	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	กลุ่มตัวอย่าง (จำนวนโรงเรียน)	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	กลุ่มตัวอย่าง (จำนวนโรงเรียน)	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
เมือง	23	23	69	15	15	45	4	4	24	42	42	138
โพนทะเล	16	16	48	11	11	33	7	7	42	34	34	123
บางมูลนาก	23	23	69	9	9	27	2	2	12	34	34	108
สามง่าม	17	17	51	14	14	42	1	1	6	32	32	99
ตะพานหิน	11	11	33	9	9	27	3	3	18	23	23	78
โพธิ์ประทับช้าง	13	13	39	9	9	27	2	2	12	24	24	78
วังทรายพูน	10	10	30	3	3	9	1	1	6	14	14	45
ทับคล้อ	11	11	33	5	5	15	3	3	18	19	19	66
รวม	124	124	372	75	75	225	23	23	138	222	222	735

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาหลักการและแนวคิดจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเครื่องมือทั้งหมด 2 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภท ลักษณะการใช้และปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด และหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่นและการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบสอบถามตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด โดยครอบคลุมควมคิดและขอบข่ายของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือในการวิจัย
7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยส่งแบบสอบถามผ่านสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและให้ส่งกลับคืนมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้วิจัยจะไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด จำนวน 957 ฉบับ แยกเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร จำนวน 222 ฉบับ ครูผู้สอน จำนวน 735 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 894 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.42 ซึ่งจำนวนที่ได้ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	222	212	95.50
ครูผู้สอน	735	682	92.79
รวม	957	894	93.42

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ได้รับคืนมาไปวิเคราะห์และเสนอข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\text{ค่าร้อยละของคำตอบ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$